

ԳԱՐԵԳԻՆ ԳԱՅԱՆԱՆ
ՕՐ. ՄԱՐԻԱՄ ԱՍՅԱՆՅԱՆ
ԱՍՈՒՆԱԵՊԺ

Վերլին 19 Յունիս.— Դերման վարչապետը Չիլեի հետ
ած մէկ տեսակցութեան ընթացքին տնօր յայտնեց թէ Մոս-
կովէյ կատարուած վերջին զնդակահարութիւնները եւ Ռու-
սլանիոյ հանդէպ բռնած դիրքը գէշ տարւորութիւն ձը-
նել յիշելի հաւաքուած պետութեանց ներկայացուցիչնե-
րոս Դերմանիոյ չեզոքութիւնը իրեն փափակ կաշքութիւն
տեղի եւրոպական միւս պետութեանց հանդէպ, որոնց
միւթը ռուսիան անտանձ կերպով վէճեր կ'ստեղծէ:

Ժրնեմվ.— Կը կարծուի թէ պատշտանողական համաձայնութիւն մը 'գոյացած' է, Եւրոպայն համալսարանական բռնակալանէն հեռու պահելու համար, ժողովը խեց Պ. Պենէիքի տեղեկագիրը, որով ան միջոցներ կը ցուցունէ դիւանագիտական կենդանութիւններու ասեմ շուտով հաւաքելու եւ զօրծելու համար, Կը կարծուի թէ՝ Գերմանիան մասնաւորապէս յանձնաժողովին մէջ աթոռ մը ունենալու խոստում տուած է:

Բարի՛գ:— Ընկերվարակ սն շէն Դ. Բընօսէլ միացեալ ընկերվարական կուսակցութեան վարչական յանձնատեղովի անդամակցութենէն հրաժարեցաւ, Օպի ընտրութիւններուն միջոցին համայնավար թեկնածուին հակառակ միջամտած եւ կուսակցական ծիսփիլինի ենթարկուած չ'ըլլալուն համար իրեն ուղղուած յանգիմանութեան հետեւանով: Թերթերը Դ. Բընօսէլի մէկ երկար նամակը կը հրատարակեն, ուր ան կը բացատրէ իւր հրաժարելուն պատճառները, եւ իւր կուսակցութիւնը կ'զգուսացնէ որ համայնավաններու հետ չունենան ոչ մէկ մերձեցում:

ԼԸ Հավել 19 ֆունիս.— «Իլ օր Նրանո» եղեմաւը ծով իյեցնելու աւարողութիւնը կատարուեցաւ. պատերազմէն իվեր շինուող նաւերուն ամենաարդիականնէ՛ւ ան ունի 240 մէթր երկայնութիւն եւ 28 մէթր լայնութիւն. նաւուն տարողութիւնն է 43 հսկար ֆոնտ. ունի 52 հագար ձիու ոյժ: Իրալութիւնն է ժամը 23 մղոն:

Բարիգ.— Պ. Պաբոս Խորհրդարանի առջև յայտնեց թէ համայնավար երեսփոխան Տորթի դեմ արձակուած վճիռը անմիջապէս գործադրելի ըլլալով, յիշեալը պիտի ձերբակալուի Ֆրանսական հողին վրայ ոսկ դնելուն պէս:

Հոովմ.—Պ՝ Մուսախնիի առաջարկին վրայ նախառ-
նաց խորհուրդը սկզբունքով ընդունեց տուրքերու նուազեցումը:

ՄԱՔՍԱՆԵՆԳՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐՋ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
ՔԷՄԱԼԱԿԱՆՆԵՐԸ ԶԱՆԲԵՐ, ՍԻՆՏՈՆԻԿՆԵՐ ԵՒ ԹՕՐԻԿԼԱՆԱԿԵՐ
ՇԱՐԺՄԱՆ ՄԷՋ ԿԸ ԴՆԵՆ

4. Պօլիս 21 Յունիս. — Յուդիական սահմանին վրայ
նոստանեցա՛րքիւնը մտնողիչ կերպով ծաւալած ըլլալով՝ ե-
ւեմական ճախարարութիւնը որոեց շատ ազգաւ միջոցներով
պայտարիլ մասանեցեաւ զմ կառավարութիւնը շարժման մէջ
պիտի դնէ 9 քանիւ, 4 սաւառնակներ եւ շատ մը զինուած պըղ-
իկ նստեր, որոնք պիտի յետկացուին հարաւային սահման-
ներու հսկողութեան:

Մախանեքութեան այսման մեծ ծառայ գտնելը կը վերադրուի այն բանին թէ ապրանքները տարապայման կերպով ստան են հալէպի հրապարակին վրայ:

Անգլիոյ յէջ 9 տարեկան աղջիկ
մը քանի մը հատ գեղեցիկ սիրտ-
յիկ զիպասանութիւններ գրած և
հրատարակած է :

Պերմանիոյ մէջ 8 տարեկան տղայ ժը, հինգ հարիւր գործաւոր պարունակող տարրաւոր ծական գործարանի մը տնօրէնութիւնը կը վարէ:

Ֆրանսայի մէջ վեց գարուններ
բոլորած սղջնակ ժրկայ որ հա-
րիւր նուագածուներէ բաշկացեալ
նուագախումբ մը կը վարէ՝ մեծ
յաջողութեամբ:

Իտալիոյ ցիօրի քաղաքին մէջ
զարմանալի փաստաբխողք մը ե-
րեան էրած է։ Այդ նրբտուն տալի
առաջ սոյն քաղաքի կուսակալին
ուղղուած աղբրնագիրն էր և, չբա-
ւոր ուսուցչուհի մը կողմէ ստո-
բագրուած, որ անկէ օգնուելուն կը
հայցէ իր տասներկու տարեկան
զակին ուսույթ շարունակելու հա-
մար։ Աղբրագիրը ստորագրուած
է՝ Բօգա. Մալքոտօսի Մուսօլինիի
կողմէ, և տղան ուրիշ մէջը չէր,
այլ Պէնիթօ Մուսօլինիին Իտալի-
ապագայ տիքմատօր վարչապետը,
կերելի բաղդ չուէր այդ օրերս,
իրովհետեւ իր մօրը աշերտագիրը
անհերեանք ձգուած է և վրան
էր կէտէ չմերժուած մականգիրը և
30 Նոյեմբեր 1896 հուպակոյ։

ՕՐԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏԸ
Նիւեօրքը ընտելութիւնը օրա-
կան 75 թրն սննթ կը արախտ օրա-
թերթերու համար:
Միայն քաղաքին մէջ 85 օրա-
թերթեր կը հրատարակուին, որոնց
ամբողջական սպառումն է օրա-
կան 6 535,101 թրինակ, որ ընտել-
ւորեան թրէկն 300,000 աւելի է:

Եղուեցնելը շարաթը մէկ միլի-
մէթր կամ տարին հինգ հարիւրե-
րորդ մէթր կաճի:

Սոյն աճումը անուկդէ կախեալ է, հրահանգութեան առին կը յապա-դիր. ամառը եղունգը աւելի կանր քան ձմեռը և ասկէ գառ եղուն-գին աճումը ամէն մատուիրուն մէջ գինեւոյնը է: Դիտուած է որ միջա-մատին եղունգը ընթացողին եղուն-գէն աւելի շուտ կանր և ճկողիներ ամենէն յաճր, Նէկ կամ միւս ձեռ-քին եղում գնեպուն աճման արա-տութեան մասին կարծիքները կ'ստացնեն:

Եղունգներուն տարին հինգնա-
րիւբերորդ մէթր անիւր լիւղունելով
կրնանք ըսիլ որ եղունգիւ անման
հաժար չորս ամիս պէտք կըլլայ ուս-
տի 70 տարեկան մէկը իր ըլլոր հ-
ղունգնիւր 210 անգամ նորոգած
կրնայ

Արդ իբրոք անչիւր ժատիւն ե-
ղունգներուն երկայնութեան միջի-
նը 25 միլիմէթր համարելով 70
տարեկան մէկուն եղունգը 2,62 մէ-
թրը կը ձեռնարկ, որով երկու ձեռ-
նի եղունգներուն երկայնութիւնը
25 մէթր կըլլայ:

Գրեց Ա. ԼԷՅԼՍՆԻ
Չօն՝ իմ բանկազին ընկերոջս, Անտոնի ես
Երեսփոխան Դուրեկ Արախամեանին:

Դեռ կարելի չէ եղած վերջնա-
կան մեկնութիւն մտ տալ Պիթիաս
անուանին Շատեր կենթադրեն, թէ
այն ու է անպնթութիւն չունի յոյն հան-
ճարագի անդրիագործ Փիթիասի կամ
Ճամօնի բարեկամ, իրիշտօրայի անու-
նին հետ Բայց ինձի կը թուի, թէ
Սեւեկեացիները այդտեղ ունեցած
են իրենց տուապելական նախահօր
Փիթիասի ձօնուած մեկնանքը կամ
տուրը ի հաստատութիւն մը, որուն
անունը ժամանակի ընթացքին աղա-
նադուելով Պիթիաս եղած է. այս
զարկացուքիեան բերած է զիս շատ
ուրբ ուշադրութեան արժանի այն
պարագան, որ տեղացիները մինչեւ
այսօր Պըթիուս կը կոչեն այդ վայրը

Տ/ եղբերակույն Յովհանն Ոսկեբեր-
անը բաւական ժամանակ ապրած է
Թիթրասի մէջ, ուր իր մենաստանին

այն իր ամառանոցի մարմարակերտ
մեծ աւազանը և իր պարտէզին քա-
րէ սանդուխտները կը մնան, իբր վկայ
իր հուրք ճաշակին:

Հայերը Պիթիաս հառապուած են
1800 թուականէն յետոյ, ինչեւ
Մթ. Պարթորի հետ, որ անձ ծառա-
ւորութիւն տառադատէ ի հայ գիւղացի-
ներուն, աշխարհի զանազան կողմե-
քէն հազուադէպ պտղաւորու. ծառե-
նեւ տունկերը և ծաղկոյններու տեսակ-
ները բերել ու անկէլ տալով պարտէզ-
ներու, մէջ, Ան իսր ճէպէլ-Մուսայի
ծիւս գիւղերէն գալով տուններ շինած
են իսնոյն պատմական հոգեթուն վրայ
և այդ կերպով հիմք դրած ներկայ
հայաբնակ գիւղին:

Մեծ պատերազմէն առաջ, 1914 ին Պիթիասի հայերուն թիւը հասած էր 1050ի: Ժողովուրդին մէկ մասը բողոքական էր, իսկ մնացածը լուսաւորական: Ենչհետեւ արժանի էր հիշուի:

Պատերազմի ընթացքին քնակչու-
թեանն յօտաւորապէս է կէսը, հնա-
զանդեղով թուրք կառավարութեան
կաղապարութիւններուն Հասայի կող-
մը տարագրուեցաւ և բազմաթիւ
լուսեր տուաւ սովին և թիթախն
բարբարաութիւններուն, մինչ քան
կէսը միանալով Ռուսա լեռան ապս-

տամբներուն աղատագրութեցաւ ֆր-
րանսական ժարտանաւերուն կողմէ:

Լստ ամենալեզրին ժողովածամբին, որ տղիք ունեցաւ 1924Էն. Պիթրեան ունի 731 բնակիչ (402ը իրաւան և 380 արական): Բարձրագոյն բար ժողովուրդը կանի արագօրէն: Լայիք եղած է որ եօթն արիսնա-րու ընթացքին ծնած են 29 երեխա-ներ և յետան են միայն չորս հոգի:

Պիթիապոցիները առողջ չարքաշ և աշխատասէր են, իրենց գլխաւոր զբաղութիւններն են չերամալարտ ծովաւորները, ամխագործութիւնն ու դղարագործութիւնը. կան նաև լաւական թիւով հողագործներ և լաւաշարածներ իւրոնորայայ չըլանի ամենէն բնորոշ առարկա մարդերը սկստուած են:

Լեզուն հիւս. Սիւրբոյ հայութեան
«Բիւթինըկ» կոչուող գաւառ քաղա-
քաուն է, որուն մէջ Պիթիւսյնեբը
կը սրբն խառնել թրքերէն խրթին
բաբեր:

Յարանուանական վճեր կամ
պայքարներ չկան, թէև մոեռանդ-
ները չառ են: Բողոքականները, որոնք
ժողովուրդին մէկ երրորդը կը կազ-
մեն, աշտաքին օմանդակութեան
չնորիւն հորոգ սծ եւ իրենց եկեղեցիք,

պահանջում են երևում՝ կարգ
պայմաններով: Տեղեկատու սպա
սահվողքեան պեսր անդրյորդան
գնաց, անգլիական իշխանութեան
հետ խորհրդակցաբար բազայերեդ
եւ կազմակերպելու անոնց վերա
դարձը: Հպատակութիւն րնդու
նողներու փութի կարաւանը առ
դէն մեկնած է Հէպկ Տփլզ, Անգ
լիացիներու ցոյց տուած օժան
դակութիւնը շատ սիրալիք է Լ
փութիկոս: Այս առաջին հպատակու
թիւններուն թիւ կը հասնի 2000ի
որոնք կըրեկավաճեալին Աթաւ ըն
տանիի ամենաաղղեցիկներու կող
մէ: Անոնց այս վերջին հպատակու
թեամբ ձգաքի շրջաններուն խա
ղաղութիւնը վերջնականապէս կը
հաստատուի:

Մուշի Յրուքցի խմբապետ
Մուրատի ցաւառիթ մահուան ա-
ռիթով յետագգուած Կարնոյ և
շրջ. երկւ. հայրնկ. միութեան ե-
րեկէթը, տեղի Կուեննայ յառա-
ջիկայ շաբաթ, 25 Յունիս երեկոյ-
նեայ ժամը 8,30ին Վժողովրդային
Տանս սրահին մէջ,

Ամսոյս 11ին Նահր Մասնաճիւղի Դոյթապօրի Բ. Խումբը ընկերակցութեամբ միութեան միջանի անդամներու, միակնեցան Զահէշ, Կատարեւու մրցում մը Հ. Մ. Ը. Մ. ի խումբին հետ: Յաջորդ առաւուր կանուխ հասնելով դիմանորուեցան տեղւոյս Մ.Ճիւղի անդամներու կողմէ հիւրասիրութեով վատտի մէջ

Եղրայրական հաճոյալի ժաման-
ցէ ժը վերջ, ինկնեցան դաշտ. Մը-
ցոմը սկսաւ ժամը 4ին, Հակառակ
դաշտի անյարմարութեան, խաղը
անցաւ շատ կանոնաւոր և ընդհա-
նուր խանդավառութեան մը մէջ
վերջացաւ, 2ի դէմ 4 կորով, Նահր
Մ.ճիւղի յաղթանակով:

Շնորհաւորելի են Ձօհէի Մ.
ճիւղի անդամները, կարճ ժամա-
նակուայ մէջ հրեց ցոյց տուած
դիմութեան համար. գովելի է հը-
մանապէս Ձօհէականութեան հե-
տա քրքուր թիւնն— ցոյց տուած
քաղաքային քր իր մարդկանուն
հանդէպ:

Ամսական 40—75 սերբիական ոսկի Կոստականով գծագր-
րութիւն գիտցող պաշտօնեայի պէտք կայ տշխատելու համար
Ալքիս Եւ Քասապրի մէջ:

Թեկնածուները պէտք է պիմեն անօրէնութեան գրասեն-
եակը, Պաապատտ, Լիբանոն:

Փայլանճեան րիտանիքը իր խորին չնդրակալութիւնը կը յայտնէ ամէն առ-
նոց, որովհետեւ անճամբ կամ գրով իրենց վշտակցութիւնները յայտ-
նել տորաբայ Յովհաննէս Գ. Փայլանճեանի մահուան առթիւ:

Անցյիւրեւն լեզուի փառածախօթ հայ երիտասարդ մը կըս-
տանձնէ մանաւոր դասեր, իիստ *դիւրյալտաշեղի* պայմաններով,
կը պայմանաւորուի երկու ամիս ն սորվեցնել անցյիւրեւն լեզուն:
Դիմել *«Ղզղալ»* ի խմբագրութեան:

բերել տուած են պատուելի մը և կը
պահեն վարժարան մը երկու վար-
ժուհիով և 52 երկսեռ աշակերտնե-
րով:

Լուսաւորչականները ունին քահանայ մը եւ եկեղեցական արարողութիւնները կը կատարեն վարժարանի շէնքին մէջ։ Երեսօտաւորները կազմած են Եկեղեցեացւոց միութիւնը մը, եկեղեցիի շէնքին յիմուքիւնը, (բոլորն ձեռնարկուած էր պատերազմին առաջ) աւարտելու եւ մոռոյտըրը գը օտայ միսիօնարներու մարդը սակաւ գործուէէ իրեն ղէմ պաւտայսնելու համար։ Լուսաւորչական վարժարանը ունի մէկ ուսուցիչ, մէկ աւուցչուէ եւ 59 երկսեռ աշակերտ։

Անտի՛ տըի չըջանի՛ն մէջ գիւղագ-
նացոյթեան համար ամենէն յարմար
գիւղը Պիթ, ասոն է։ Միակն յիշուա-
նւոր սրահ, ուսէլ զընտրութիւն
յա վախճոթ ս. գործը։

Կապուլ չորուն
Թեան սկսուած է արդէն։

(ԵՍՐԱՒԵԱԿԵՒԻ)

